سوالات آزمون درس فارسی ۳	مدیریت آموزش و پرورش تاکستان	تاریخ آزمون: / ۱۴۰۱/۱۰
نام و نام خانوادگی:	دبیرستان نمونه دولتی فاطمه زهرا	زمان : ۷۵ دقیقه
نام پدر:	رشته: علوم انسانی	پایه : دوازدهم انسانی

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه ، املا ، دستور	
۱	معنی هریک از واژه های مشخّص شده را بنویسید. آ) در خبر است از سرور کاینات و مفخر موجودات صفوت آدمیان. ب) ای عزیز پروانه قوت از عشق آتش خورد.	۰/۵
۲	معنی واژه دستور را دربیت زیر مشخص کنید؟ گر ایدونک دستور باشدکنون بگوید سخن پیش تو رهنمون	۰/۲۵
۳	واژه ای ، معادلِ معنایِ « سودایی » در عبارت زیر بیابید و بنویسید. بیم آن است که از غم عشقت سر بر ارد دلم به شیدایی	۰/۲۵
۴	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. آ) چو عاجز گشت خسر. در جوابش نیامد پیش بردن (صوابش-ثوابش) ب) مارا (فراغتی –فراقتی)است که جمشید جم نداشت	۰/۵
۵	در هریک از موارد زیر ، یک نادرستی املایی وجود دارد ؛ آن ها را بیابید و درست هریک را بنویسید. آ) این تبق های خاک این تپه را به وجود آورده بودتا ما به بالای آن برویم محوطه های میدان را تماشا کنیم. ب) بعد از حکیم اسرار ، همهٔ چشم ها به او بود که حوضهٔ حکمت را او گرم و چراغ علم را روشن نگاه دارد.	۰/۵
۶	در گروه کلمه های زیر ، سه مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. « ضن و گمان – ذِماد و مرهم – نمط و روش– کاذیه و جا کاغذی – غرفه و بالاخانه – حکمت و فلسفه »	۰/۷۵
۷	در همهٔ گزینه ها ، به جز گزینهٔ ..... نادرستی املایی وجود دارد. آ) یکی از صاحبان سر به جیب مراقبت فرو برده بود ب)به خدا رسیدن فرض است پ) جامه ای کو نشود غرقه به خون بحر وطن ت) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق	۰/۲۵
۸	نقش دستوری ضمیر متّصل در جملهٔ « گر در سرت هوای وصال است » ، با نقش ضمیر متّصل در کدام گزینه یکسان است؟ آ) وجه خدا گر شود ت منظر نظر ب) خواب و خورت زمرتبه ی خویش دور کرد	۰/۲۵
۹	در هریک از موارد زیر، نوع حذف فعل را تعیین کنید. آ) از سیم به سر یکی کله خود زآهن به میان یکی کمربند ب)بدان که از نام های حسن یکی جمال است ویکی کمال	۰/۵
۱۰	کاربرد فعل نیست را در بیت زیر بررسی کنید آتش است این بانگ نای ونیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد	۰/۵
۱۱	در هریک از ابیات زیر ، یکی از اجزای جمله حذف شده استآن را مشخص کنید آ) همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است ب) فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنماییدکه هر کس نکند مثل من است	۰/۲۵
۱۲	با توجه به ابیات زیر به سوالات جواب دهید. تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکن ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند	۱

	آ) یک « ترکیب وصفی » و یک « ترکیب اضافی » در سروده بیابید و بنویسید. ۰/۵ ب) چند جمله طبق الگوی: « نهاد + مسند + فعل » در ابیات وجود دارد؟ ۰/۲۵ پ) فعل مصراع سوم ، « اسنادی » است یا « غیر اسنادی » ؟ ۰/۲۵	
ص ۱		
۱۳	در سرودهٔ زیر ، « وابستهٔ وابسته » را بیابید و « نوع آن » را تعیین کنید. سه فرسخ کوهستانی آب و آبادی داشت نخستین سفر من شهریور ماه برای کلاس ششم دبستان انجام گرفت.	۰/۵
۱۴	در کدام یک از گروه های اسمی زیر ، « وابستهٔ وابسته » وجود دارد؟ آ) تموز سوزان کویر ب) سیصد تومان پول	۰/۲۵
۱۵	واژهٔ « همت » در کدام یک از دو بیت زیر ، به معنای « تلاش و کوشش » به کار رفته است؟ آ) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد من نوسفرم ب) کلیدِ خورش خانهٔ پادشا بدو داد دستورِ فرمانروا	۰/۲۵
۱۶	نقش دستوری واژه های مشخّص شده در بیت زیر را بنویسید؟ « هرکسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من »	۰/۵
قلمرو ادبی (۵ نمره) آرایه های ادبی ، تاریخ ادبیّات ، حفظ شعر		
الف)آرایه های ادبی ، تاریخ ادبیّات (۴ نمره)		
۱۷	مفهومِ « نمادِ » مشخّص شده در بیت زیر را بیابید. « ای مرغ سحر ، عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد » آ) عاشقان واقعی و راستین ب)عاشقان سطحی و دروغین	۰/۲۵
۱۸	کدام یک از واژه های مشخّص شده در نمونه های زیر ، « مفهوم مجازی » دارد؟ آ) خانه ای که او شود از دست اجانب آباد زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است ب) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند	۰/۲۵
۱۹	در کدام یک از دو بیت زیر ، آرایهٔ « حسن تعلیل » وجود دارد؟ آ) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند ب) محرم این هوش را جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۲۵
۲۰	واژه های مشخّص شده در بیت زیر ، چه آرایه ای پدید آورده اند؟ چگونگی ایجاد این آرایه را در بیت بنویسید. کاووس کیانی که کی اش نام نهادند کی بود ؟کجا بود؟ کی اش نام نهادند	۰/۵
۲۱	آرایه های ذکر شده در کمانک مقابل همهٔ ابیات درست است ، به جز: ..... . ۱) عشق بر یک فرش بنشاند شاه و گدا را سیل یکسان می کند پست و بلند راه را (اسلوب معادله) ۲)نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید (جناس همسان) ۳) در عالم پیر ، هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است (ایهام) ۴) ناله ی مرغ اسیر این همه بحر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است (استعاره)	۰/۲۵
۲۲	بخش مشخّص شده در عبارت زیر ، چه آرایه ای دارد؟ و مفهوم آن چیست؟ عشق هر کسی را به خود راه ندهد به هر دیده روی ننماید.	۰/۵
۲۳	دربارهٔ « تلمیح » عبارت زیر توضیح دهید. برای شناختن محمد و دیدن صحرایی که آواز پر جبرییل همواره در زیر غرفه ی بلند آسمان به گوش می رسد	۰/۲۵
۲۴	در عبارت زیر ، یک « کنایه » بیابید و بنویسید. « یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. »	۰/۲۵
۲۵	آیا در بیت زیر تشبیه به کار رفته است؟با ذکر دلیل	۰/۲۵

	نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه نیم زگفته خرسند	
۲۶	« مفهومِ استعارهٔ » مشخّص شده در عبارت زیر چیست؟ « آن شب نیز به نظارهٔ آسمان رفته بودم ؛ گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّقی که بر آن مرغان الماس پَر ، ستارگان زیبا و خاموش ، تک تک از غیب سر می زنند. »	۰/۲۵
۲۷	گفت و گوی به کار رفته در سرودهٔ زیر ، در اصطلاح ادبی ، چه نام دارد؟ کفت دیناری بده پنهان و خود را وا رهان گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست	۰/۲۵
۲۸	پدیدآورندهٔ کدام آثار در کمانک مقابل آنها ، نادرست ذکر شده است؟ « فیه ما فیه (مولوی) ، فی حقیقه العشق (عین القُضات همدانی) ، از پاریز تا پاریس (باستانی پاریزی) کویر (عطّار) »	۰/۵
۲۹	درس کویر در چه قالبی نوشته شده است؟	۰/۲۵
ب) حفظ شعر (۱ نمره)		
۳۰	آ) مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه ، به درستی ذکر شده است؟ ای مهربان تر از برگ در بویه های باران ..... ۱) آینه ی نگاهت پیوند صبح و ساحل ۲) بیداری ستاره در چشم جویباران	۰/۵ ۰/۵
	ب) مصراع اوّل بیت زیر را بنویسید. ..... تا راه رو نباشی کی راهبر شوی	
قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب		
معنی و مفهوم نثر (۲/۵ نمره)		
۳۱	بنات نبات در مهد زمین بپروراند	۰/۲۵
۳۲	حکومت آن دولت مستعجل بود.	۰/۲۵
۳۳	سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد.	۰/۵
۳۴	وصول به حسن ممکن نشود الا به واسطه ی عشق	۰/۵
۳۵	مزینان هنوزبر همان مهر و نشان است.	۰/۵
۳۶	در این دو شهر تنها سر پری زدیم.	۰/۵
معنی و مفهوم نظم (۲/۵ نمره)		
۳۷	با جان بودن به عشق درسامان نیست.	۰/۵
۳۸	هر که بی روزی است روزش دیر شد.	۰/۵
۳۹	بنشین به یکی کبود اورنگ	۰/۵
۴۰	گفت در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست.	۰/۵
۴۱	آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت.	۰/۵
درک مطلب (۳ نمره)		
۴۲	عبارت زیر اشاره به کدام صفت خداوند دارد؟ پرده ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد	۰/۲۵
۴۳	از نظر سهر وردی شرط رسیدن به حسن و عشق چیست؟	۰/۲۵

۴۴	عبارت زیر کدام ضرب المثل را یاد آوری می کند. از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار عاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.	۰/۲۵
۴۵	مفهومِ کلی عبارت زیر را بنویسید. دیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید.	۰/۲۵
۴۶	در بیت زیر ، بر چه مفهومی تأکید شده است؟ خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و رای اش نام نهادند	۰/۲۵
۴۷	مفهوم کدام مصراع در کمانکِ مقابل آن ، نادرست ذکر شده است؟ آ) نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند.(دشوار و پر خطر بودن راه عشق) ب) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ (نقش ظرفیّت وجودی افراد در تأثیر پذیری از عشق)	۰/۲۵
۴۸	بیتِ: « زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر / بگو بسوز که بر من به برگِ کاهی نیست » ، با کدام بیت هم مفهوم است؟ آ) من به هر جمعیّتی نالان شدم جفت خوش حالان و بدحالان شدم ب) روزها گر رفت ، گو رو ، باک نیست تو بمان ، ای آن که چون تو پاک نیست	۰/۲۵
۴۹	مقصود مولوی از « خام و پخته » در بیت زیر چیست؟ در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوته باید والسلام	۰/۲۵
۵۰	دربیت های زیر ، مقصود از قسمت های مشخّص ، چه افرادی هستند؟ آ) به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم ب) چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت.	۰/۵
۵۱	« مفهومِ » بیت زیر چیست؟ و با کدام یک از عبارت های زیر ، مفهومِ یکسانی دارد؟ « می تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را در رگ جان ، هر که را چون زلف ، پیچ و تاب نیست » آ) و به عالَمِ عشق نتوان رسیدن ، تا از معرفت و محبّت دو پایهٔ نردبان نسازد. ب) پروانه ، بی آتش قرار ندارد ، تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان ، آتش بیند.	۰/۵
موفق باشید.		